

Број: 01,02,03,04/6-05-1-2669/23

Сарајево, 23. 5. 2024.

ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
S A R A J E V O

PRIMLJENO:	31-05-2024		
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga

Izveštaj sa službenog putovanja

18. plenarna sjednica Parlamentarne skupštine Mediterana

Braga – Republika Portugal, od 14. do 16. maja 2024.

Predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (PSBiH) Nebojša Radmanović i članovi Delegacije PSBiH u Parlamentarnoj skupštini Mediterana (PAM) - predsjedavajuća Delegacije Rejhana Dervišević i zamjenici predsjedavajuće Delegacije Sredoje Nović i Vlatko Glavaš - učestvovali su na 18. plenarnoj sjednici PAM-a, koja je od 14. do 16. maja 2024. održana u Bragi (Republika Portugal).

Plenarno zasjedanje bilo je posvećeno ekonomskim izazovima u regionu Mediterana, prvenstveno inflaciji i prepriči za slobodnu trgovinu, kao i prognozama velikih međunarodnih finansijskih institucija za ekonomski rast na globalnom i regionalnom nivou.

Parlamentarci iz zemalja članica PAM-a raspravljali su i o posljedicama rata u Ukrajini na globalnu sigurnost hrane i energije, efektima sankcija i prijetnji slobodnoj plovidbi i trgovini u Crvenom moru u vezi sa aktuelnim sukobom u Gazi, kao i o pitanju korištenja vještačke inteligencije u proizvodnim sektorima.

Tokom zasjedanja održane su i sjednice tri stalna komiteta PAM-a: Stalnog komiteta za političku i sigurnosnu saradnju, Stalnog komiteta za ekonomsku, socijalnu i saradnju u oblasti zaštite okoliša i Stalnog komiteta za dijalog između civilizacija i zaštitu ljudskih prava.

Na sjednici Stalnog komiteta za ekonomsku, socijalnu i saradnju u oblasti zaštite okoliša predsjedavajuća Delegacije PSBiH u PAM-u Rejhana Dervišević predstavila je, u svojstvu izvjestiteljice Komiteta, izvještaj i prijedlog rezolucije o temi: "Od decenije izgubljenih prilika do decenije transformacije i saradnje – globalne ekonomske perspektive 2023/2024. i budućnost euro-mediteranskog i zalivskog regiona".

U obraćanju u svojstvu izvjestiteljice PAM-a za ekonomiju, predsjedavajuća Delegacije je poručila kako je ekonomska otpornost vitalno pitanje za svaku državu članicu ove međunarodne multilateralne organizacije, te naglasila da bi, za osiguravanje ekonomske otpornosti na izazove današnjice, bilo potrebno efikasno rješavati problem fragmentacije globalne ekonomije, te sarađivati i zajednički usmjeravati ekonomske politike koje će rješavati postojeće strukturne neravnoteže i postići balansiran i održiv ekonomski rast.

Izražavajući nadu da će usvajanje rezolucije o ovoj temi biti korak u smjeru ostvarivanja rasta ekonomije u zemljama članicama PAM-a, gospođa Dervišević je kazala kako se u izvještaju o ekonomiji za „2023/2024. godinu analiziraju aktuelni makroekonomski izazovi, naporu za oporavak nakon pandemije i globalni trendovi ekonomske politike koji će uticati na ekonomsku situaciju u euro-mediteranskom i zalivskom regionu. Prema riječima gospođe Dervišević, fragmentacija globalne ekonomije negativno utiče na trgovinske i investicione tokove, te odvraća vrijedne resurse potrebne za zelenu tranziciju, digitalnu transformaciju i ublažavanje/prilagođavanje na klimatske promjene iz regiona gdje su najpotrebniji. Ocjenjujući da podaci ukazuju na to da vladajući makroekonomski izazovi nisu povezani s ekonomskim ciklusom, već su strukturalne prirode, gospođa Dervišević preporučila je restukturiranje političkih instrumenata s ciljem promoviranja uravnoteženog i održivog ekonomskog rasta i smanjenja socijalno-ekonomske nejednakosti.

Osim toga, rekla je Dervišević, izvještaj sadrži i ključne preporuke i namjenske akcije za promociju ekonomske dobrobiti i dugoročnog prosperiteta u regionima PAM-a. Kazala je da preporuke pozivaju na strukturalne reforme kako bi se podstakao održivi ekonomski rast i razvoj, što uključuje jačanje globalnog lanca vrijednosti, transformaciju prehrambenih sistema i provođenje preporuka WestMED-a.

Također, izvještaj je fokusiran i na uticaj krize u Crvenom moru na međunarodnu trgovinu i ekonomiju, kao i na smanjenje nivoa vode u Panamskom kanalu zbog klimatskih promjena.

Tokom 18. plenarne sjednice PAM-a učesnicima se obratio i predsjedavajući Predstavničkog doma PSBiH Nebojša Radmanović te istakao značaj nastavka i ubrzanja procesa eurointegracija zemalja Zapadnog Balkana. U kontekstu savremenih političkih i sigurnosnih prilika u Evropi i svijetu, od velike je važnosti činjenica da postoji usaglašen stav svih balkanskih država po pitanju evropskog puta i zajedničke budućnosti. Radmanović je naglasio da bi se punopravnim članstvom u Evropskoj uniji stvorile pretpostavke za trajnu stabilnost, sigurnost i dodatno unapređenje regionalne saradnje država Zapadnog Balkana pod okriljem šire evropske zajednice.

Prema njegovim riječima, Bosna i Hercegovina je odlučna i istrajna na putu ka Evropskoj uniji, o čemu svjedoče rezultati koji su postignuti tokom posljednje dvije godine. Također, izrazio je nadu da će Bosna i Hercegovina imati snažniju podršku relevantnih političkih faktora u samoj Evropskoj uniji kako bi što prije postala punopravna članica.

Na kraju izlaganja, Radmanović je istakao važnost uspostavljanja mira u svijetu, te izrazio iskrenu nadu da će u skorijoj budućnosti doći do deeskalacije svih ratnih sukoba i povratka dijalogu, jedinog ispravnog načina rješavanja međusobnih nesuglasica.

Predsjedavajući Predstavničkog doma PSBiH održao je i bilateralne sastanke s visokim zvaničnicima Portugala, Crne Gore i Kraljevine Maroko.

Glavna tema razgovora s predsjednikom Parlamenta Portugala Joseom Pedroom Aguiarom – Brancom bila je politička situacija na Zapadnom Balkanu. Predsjednik Parlamenta Portugala naglasio je da je Bosni i Hercegovini mjesto među punopravnim članicama Evropske unije, te istakao da BiH na evropskom putu može računati na iskrenu podršku Portugala.

U razgovoru s predsjednikom Skupštine Crne Gore Andrijom Mandićem glavne teme bile su učvršćivanje prijateljskih odnosa, kao i zajednički evropski put. Predsjedavajući Predstavničkog doma PSBiH Nebojša Radmanović istakao je značaj međusobne saradnje, zajedničkih projekata, ali i zajedničkog evropskog puta dvije zemlje.

Predsjednik Skupštine Crne Gore istakao je da je Crna Gora predvodnik u evropskim integracijama, te da očekuje skoriji ulazak u Evropsku uniju. Naglasio je važnost jedinstva zemalja Zapadnog Balkana po pitanju evropskog puta i integriranja u zajedničko tržište, kao i značaj zajedničkih projekata koji bi omogućili bolju povezanost dvije zemlje.

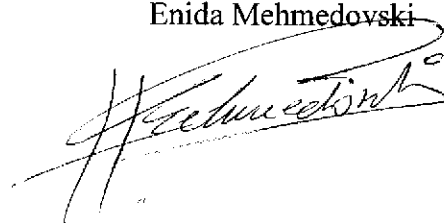
Sagovornici su istakli da su zajednički infrastrukturni projekti veoma značajni, te da je potrebno što hitnije izvršiti rekonstrukciju magistralnog puta Plužine – Foča. Na kraju su izrazili veliko zadovoljstvo susretom, te se usaglasili da su odnosi dvije zemlje na visokom nivou.

Na sastanku s predsjednikom PAM-a i predsjednikom Gornjeg doma Parlamenta Kraljevine Maroka Enaamom Mayaraom, rečeno je da se i zemlje koje učestvuju u radu PAM-a suočavaju sa savremenim globalnim izazovima, te da ovakvi međunarodni skupovi imaju izuzetno veliki značaj. Budući da u radu PAM-a učestvuje više od 30 država s tri kontinenta, ovakvi događaji predstavljaju odličnu priliku da se razmijene različita mišljenja i iskustva, kao i da se grade i dodatno jačaju veze među zemljama učesnicama.

Plenarnoj sjednici Parlamentarne skupštine Mediterana, osim predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Nebojše Radmanovića i članova Delegacije PSBiH u Parlamentarnoj skupštini Mediterana (PAM) – predsjedavajuće Delegacije Rejhane Dervišević, te zamjenika predsjedavajuće Delegacije Sredoja Novića i Vlatka Glavaša, prisustvovali su i: šef Kabineta predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Strahinja Savić, sekretar Delegacije PSBiH u Parlamentarnoj skupštini Mediterana (PAM) Enida Mehmedovski, iz protokola Sektora za međunarodne odnose i protokol Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH Una Čardžić, te prevoditeljice u Sektoru za međunarodne odnose i protokol Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH Amila Kličić i Dubravka Ištuk-Pavlović.

Izveštaj pripremila:

Enida Mehmedovski

Dostaviti:

- Kolegiju Predstavničkog doma PSBiH
- Kolegiju Doma naroda PSBiH
- Kolegiju Sekretarijata PSBiH
- Zajedničkoj komisiji za evropske integracije PSBiH
- Komisiji za vanjske poslove Predstavničkog doma PSBiH
- Komisiji za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, saobraćaj i komunikacije Doma naroda PSBiH
- Sektoru za odnose s javnošću Sekretarijata PSBiH
- Sektoru za međunarodne odnose i protokol Sekretarijata PSBiH

Kopija: Ministarstvo vanjskih poslova BiH